

פ ר ט י ג ל פ ט כ ה / 2

מישלה ועדת טרותים צבוריים שהחקימה
ביום ג' כו' חמוז חט"י (11.7.50) בשעה 8.45.

גורמים:

חברי הועדה:

- ח. מגורי-כהן-היו"ר
- י. גיל
- ח. דרורי
- א. הכרמלי
- נ. הרפז
- י. לם
- ח. למדן
- ד. נצר
- א. טלמינגר
- ח. שאג
- א. חברי

מרמזים:

- דר. דויט = מנהל "הדסה" ירושלים
- מר הלוי = סגן מנהל אדמיניסטרטיבי ב"הדסה" ירושלים
- דר. מן = סגן מנהל רפואי של "הדסה" ירושלים
- גב. אגרון = יו"ר מועצה "הדסה" ירושלים
- דר. עצמון = בא-כוח הצבא
- דר. שתקאי = מטעם קוסת-חולים
- דר. מאיר = מטעם משרד הבריאות
- גב. קנטור = מפקחת על בתי-ספר לאתיות מטעם משרד הבריאות
- דר. הרשוביץ = מטעם בית-חולים "אסותא"
- דר. אברמוביץ = מטעם בית-החולים העירוני בתל-אביב

סדר-היום: 1 דיון בקשר לשאלת האתיות.

ח. מגורי-כהן - היו"ר: על סדר-היום של ועדת הטרותים עומד ענין גיוס האתיות. אנו החלטנו, כי לבאי-כוח המוסדות השונים תהיו חטות הדבור ל-20 דקות על-מנת שנוכל לסיים היום את סקירתם.

ח. דרורי: אני הוטבת כי הדיון כאן אינו צריך להצטמצם בשאלת גיוס האתיות בלבד, אלא יש לבדוק את בעיית המחסור באתיות בכללה.

י. גיל: אני מטיע לא להגביל את עצמנו ואת המוזמנים, לדבר אך ורק לנושא העומד על סדר-היום של הועדה. כי אני הבאתי לסדר-היום של מליאת הכנסת, את ענין שביחת האתיות והמליאה. מודאי, חמסור בעיה זו לוועדת טרותים צבוריים, על-כן נמנע מלכנס ישיבה שניה שתדון באותו נושא, נעשה זאת עתה ונתן חופש לנואמים.

דר. דויט: ההנחות שהונחו היו על יסוד מספרים מלפני כמה חדשים. אנתנו נדרטנו לגייס 28 אתיות מוסמכות שלנו, אחר-כך הורידו לנו ל-22 ולבסוף היינו צריכים לגייס 18 אתיות. אולם האתיות קבלו צו אישי, והיו נאלצות להתיצב בקלט בטרם סודרו הענינים. כאשר האתיות שלנו, הופיעו בקלט עלה מספרן על האתיות שגוייסו ממוסדות אחרים. הן זאנתנו החלטנו חוטבים, כי היתה כאן איזון הפליה לרעה לגבי "הדסה" ירושלים.

דר. דויס:

כך קרה הדבר בבאר-שבע, שמונה 6 אחיות, 5 מהן קבלו צו אישי להתגייס. מתברר, כי מתוך 6 האחיות חייבות גיוס, 1 החיטה, 2 נשאו, כלומר, התגייסו רק 3 אחיות. ביניהן הייתה אחות ראשית וכן אחות חדר ניתוח. מתוך כך, שלא היו מתלימות, היו נאלצים לסגור את המחלקה והתירורגיה. בראש-העין קרה אותו דבר. "הדסה" ירושלים ראתה חובה לעצמה לוח עזרה רפואית לעדות המזרח. בבית-החולים בראש-העין, התגייסו 3 אחיות מוסמכות ואז חסרו לנו לסי המפתח הרגיל 10 אחיות, כך שהיינו נאלצים לעשות קיצוצים. עקב הגיוס, קיצצנו במחלקות שונות, וכן בטמול כלטי כל חולה וחולה לחוד, המצב נעשה בלתי אפשרי. אני, אינני גורס כי הצבא איננו זקוק לאחיות, אולם ברור כי המצב קשה ויש לעשות שנויים מרחיקי לכת. עתה דנים על גיוס אחיות מעטיות ומטפלות, ועדיין לא ברור מה הדין לגבי התמידות בית-החומר לאחיות. גם על התלמידות להתגייס, ואנו איננו יודעים מה עלינו לעשות. מאחר שאנו בונים את כל עתיד האחיות בארץ על אותן התלמידות. אם התלמידות יודעו - כי שנות הלמוד נחשבות לה כשנות שרות, או נמצא איזה שהוא הסדר יסודי אחר בענין התלמידות, ינהרו מועמדות רבות ללמוד את המקצוע הזה.

אשר לדרישות האחיות שהביאו לשביתה, בקטר לשאלת המסכורת, אנו קבלנו את דרישותיהן והסכמנו לתת להן מסכורת, לסי הדרוג החדש החל מאוקטובר 1949. אנו מחולקים בדעותינו בענין שעות העבודה. האחיות דורשות, כי שעות העבודה בלילה תהיינה 6 שעות, וביום 7 שעות במקום 8 שעות. אנו הסכמנו כי שעות הקיץ של האחיות תהיינה 7 שעות ליום, בתור סטרה הוסכם, כי כל האחיות שהגיעו לגיל 48 תעבודנה 7 שעות ביום במשך כל ימות השנה. חלוקי הדעות שבינינו לבין האחיות, דם בענין שעות קיץ, ושעות עבודה בלילה. כמוכן, ססייע למצב הקשה ענין גיוס האחיות, כי כאשר יצאו 12 אחיות והאחיות הנשארות דורשות שעות עבודה אחדות החסרונה ב"הדסה" ירושלים בלבד, 30 אחיות. והרי אין זה סוד, כי אין לנו אחיות בארץ. בצורה זו, לא נוכל לקיים את מספר המטות הנוכחי, לא נוכל לסמור על הרמה הרפואית הנוכחית, שאף היא איננה מניחה את דעה אנשי המקצוע. אנו הגענו למצב אבסורדי שיש לנו תקציב להגדלת מספר האחיות ואין לנו אפשרות לנצל את האסכומים העומדים לרשותנו מחוסר אחיות. עלינו לתקן את המצב שטרם במשך 30 השנים האחרונות.

על-כן אני רואה את דרישת האחיות

ל-6 שעות עבודה בלילה, ול-7 שעות עבודה ביום קיץ, כדבר שאינו בר-מצע כרגע. אין אני אומר כי הדרישות אינן מוצדקות, אולם קשה להסכים לדרישות אלה, מבלי לבחון את המצב באופן רציני ומבלי לפגוע ברמה המקצועית. 12 אחיות המוסמכות שמתגייסות, עלולות להביא להיום עבודתנו.

דר. מן:

קשה לדבר על מפתח אחיה לכל בתי-החולים בארץ. מאחר שעליכם להסכים כי בבית-חולים "הדסה" ירושלים נעשה מעולה רפואית שאין עושים אותן בטום בית-חולים בארץ. נוסף לכך אנו בית-חולים אוניברסיטאי, סטודנטים עובדים במחלקותינו והאחיות צריכות להראות להם כיצד משתמשים במזרק ועוד, והן מבטלות שעות מספר מזמנן, ומתוך כך יש להסכים כי לבית-חולים אוניברסיטאי יש צורך במפתח מיוחד.

אולם יש לדאוג כי תנאי העבודה יהיו טובים בכל בתי החולים בארץ, כי אם קופת-חולים חתן תנאים יותר טובים לעובדיה, יהיו כולם לעבוד תוקא בקופת-חולים ולא ב"הדסה".

דר. אברמוביץ:

אני הייתי מציע כי לא נתן לויכוח צבוע לוקלי ולהצטמצם בנקודה מבטור של כל בית-חולים לחוד, אלא יש לראות את הבעיה בכללה.

אני רק רוצה לדבר בקטר לתמונה מסוד

הבריאות, הדורש כי תהיה חלוקה צודקת של כל האחיות בכל בתי-החולים. אני חושב כי אין לראות רק את מספר האחיות, אלא יש לקחת בחשבון כי יש בתי-חולים בעלי סטנדרט יותר גבוה, ומתות גבוה, ובהתאם לכך נחלק את מספר האחיות.

דר. אברמוביץ:

את הסטנדרד יש לקבוע: א) לפי מספר המחלקות, כלומר; מספר המפעלות הרפואיים שבאותו בית-חולים. ב) האם יש בית-ספר לאחיות וליוזרות בית-חולים ואם לאו. ג) האם בית-החולים מטמט ללמוד ואם לאו.

נכון הדבר, שאימתנו צריכה להיות -

הגדלת מספר האחיות ועל-כן סתחנו קורסים לאחיות משנה; יש לראות אם אפשרי הדבר/לקצר את שנת הלימודים של אותה מוסמכת במקום 3 שנים לשתים; אולם בראש דאגתנו עלינו לראות כיצד להגדיל את מספר האחיות, אני גם מבין, כי מצבו של הצבא אף הוא קשה/אולם אחיות שאנו מלמדים הן תעמדה ביום מבחן לטרוח הצבאי בתחילת המלחמה, בטרם יהיו לנו ארגון צבאי טוב, בחי-החולים האזרחיים והאחיות שרתו את הצבא. לקחו גם 14 אחיות למחנות צבאיים.

אשר לימי שלום, הוסכם כי במקום כל

אחות יוצאת צבא, יקבלו אותה החוזרת מן הצבא. עד היום חזרה רק אחות אחת, היחר, או שעדיין בצבא, או שאינן רוצות לחזור לעבודה. הקושי האחר הוא ביחס למועמדות לבית-ספר לאחיות - האם יש לחשוב להן את שנות הלימוד כשנה שרות. אשר לבוגרות המחזור הראשון, נדמה לי, כי אנו משתעשעים בתקוות שוא. עליהן יהיה לעזוב את בית-החולים ולהתגייס.

דר. הרשוביץ:

אינני חושב שמה המקום להכנס לבטיותיו

של כל מוסד, עלינו לרעות פועדה זו

את אשר נוכל לעשות לעתיד לבוא, ואיננו שגיאות נוכל למנוע. אני חושב כי אף בית-חולים לא התנגד לגיוס אחיות לצבא, כי כל זמן שאין לצבא אחיות שהוא לפי אותן, הוא זקוק לאחיות אזרחיות. אבל הם אנו נקצץ במספר האחיות, דבר זה יפגע בהיקף בחי-החולים האזרחיים, אנו הסכמנו כי נחליף אותה משתחררת באחות מתגייסת, אולם עתה נדרש מאתנו מספר אחיות יותר גדול.

לצערנו, קשר משרד הבריאות את שאלת

גיוס האחיות עם שאלת תוספת אחיות לבתי-חולים של משרד הבריאות, אולם אין להביא זאת דוקא ברגע שמגייסים אחיות לצבא, אם כי דבר צדק הוא להקביר אחיות למשרד הבריאות. אני חושב כי אם משרד הבריאות זקוק לאחיות, עליו לקחת אותן מכל הרזרבואר הגדול ולא להטיל זאת על בתי-חולים מסוימים. כי ידוע לנו, שאחיות רבות שהשתחררו, במקום לחזור לבתי-חולים שונים סגרו למשרד הבריאות. המסקנה היא, אם אנו נצטרך לומר על מספר אחיות-חרד הרמה, ומספר המטות בבתי-חולים האזרחיים יקטן. את החלוקה הצודקת יש לעשות לפי מספר האחיות שישנו ולא לפי מספר האחיות שעל גבי הנייר. אנו הגענו לגבול מסוים, הגענו למינימום, שהעבודה בתנאים אלה היא בלתי אפשרית.

נדמה לי, כי יש די דרכים קונסטרוקטיביות

מאשר ללכת בדרך הפסולה של השנתיות האחרונות. כל בתי-חולים חוציאו מתוכנו אחיות לצבא, אולם עתה כולם מתנגדים למשרד הבריאות. ואם משרד הבריאות גורט שבקחתו אחיות מבתי-חולים אזרחיים יטיב את מצב הבריאות בארץ, הרי המצב הוא הפוך. מספר הבוגרות שאנחנו מוציאים מדי שנה בשנה אינו מספיק, ועלינו להגדיל את מספר המועמדות לבתי-ספר לאחיות ובלי עזרת הממשלה, בלי עזרת הכנסת, לא נוכל לקבל הרבה מועמדות. אם יכריזו כי שנות הלימוד בבתי-הספר לאחיות נחשבות כשנת שרות, יש בזה כדי להגדיל את מספר המועמדות. אבל הצבא דורש כי כל המועמדות תלכנה לקלט וכס יבחה את המועמדות, והבנות שלא תבחרנה לבתי-הספר הצבאיים, תלכנה לבתי-ספר אזרחיים.

מדי שנה בשנה מתגייסות אלפי אצירות

עם רמה תרבותית/תקאימה, כלומר 6 מחלקות גימנסיה, ואפשר להכניסן לבית-ספר לאחיות של הצבא; בית-ספר זה צריך להיות מוחאם לשנות השרות כלומר בית-ספר לאחיות צבאי צריך להיות בן שתי שנות לימוד, ובמשך 3 השנים הבאות אפשר יהיה לתת את הבעיה. אם הממשלה תסכים להכריז כי הלימודות בבתי-ספר לאחיות משותרות משרות צבאי, יכולים בתי-הספר האזרחיים ליאור את הרזרבואר הדרוש לטעת חרות. הצבא יכול להכריז כי הוא זקוק למספר מסוים של אחיות ואז אפשר יהיה לסדר קורסים קצרים בני שנה וליאור את התקציב הדרוש לכך, על-מנת להרבות את מספר האחיות המעשיות.

דד. הרשומים:

נוסף לכך אין מנאליס את התחיות
במחוז מחוץ-לארץ, עד מה נאגנו
להפדיק אתיות בוגרות בתי-ספר ישראלים, על-כני אלה אגודתה מחוץ-
לארץ. זוהי גישה לא נכונה, כי גם באורה זו אפשר היה להגדיל את
מספר התחיות. הממשלה יכלה על-ידי תקמולה מתאימה בחוץ-לארץ בעזרת
התחיות לאביה התינת נויסות, ולהיסיב את מאג התחיות בארץ. כי למקשה
מודקת התחיות בדרישתן לשפור עמות העבודה, אולם ברגע של דוחק כה
רמיני בארץ התחיות אין להסכים לדרישה זו.

יש גם להיסיב את דרגת שכר העבודה
של התחיות לגבי מה ההכנסה. יש להפריד את משכורתה של אשתו מזו
של בקלה ובאופן כזה יחזרו גם התחיות בעלות משכוח לעבודה.

נדמה לי, כי כל אלה הן התקנות
קונסטרוקטיביות כדי למנוע משבו עוד יותר תסור העלות התחיות.

דד. שתקני:

למקשה התקני את השקיתי, בשלוח
התחיות במסגרת לכחבתי לפני שבוע
בידבר" אולם אני רוצה להודיע למאמרי ולומר, כי יש לעודד עוד
הקלות להרבות את מספר התחיות, ולמנוע כל עוד השלול להפדיק
לשלוש זוג. יש לעודד את הבנות התחיות שחרטנה ללכת ללמוד מקצוע
זה, כי המקצוע קשה, בשנה האחרונה עזבו את בתי-חוליה בלינסון
61 התיות בגלל איכות שונות, כגון: מחלה, נשואין ועוד. יש לנו
בתי-חוליה מרות ית משעיר, כמו: כמר-סבא, רחובות, חדרה ועפולה
ואין לעודד מני עזיבות. דעליכן יש להרבות עד כמה שאפר את מספר
התחיות.

אשר לשעות העבודה, מקובל אצלנו
כי כל המרונל בקיץ עובד 7 שעות ביום וכן הדבר גם לגבי בחיי
החוליה, אבל בבתי-חוליה יש סדור כזה שעובדיה 8 שעות ביום,
ויזה סדר בשבוע מקבלות התחיות, אחר הצהריים, הופש.

אשר לדרגת השכר, אנחנו קאחנו את
אשר הוחלט לגבי דרגת שכר התורה בשביל כל המודעות. אולם הריך
לאבין, כי אחרת לא תסכי לקבל דרגת שכר יותר נמוכה ממישהו אחר
בעל אותה רמה תרבותית.

דרישת התחיות ל-6 שעות לעבודה בלילה
היא מוטבקה ביסודה, אך עכשו בתנויה הקיימת קשה לבצע, התחיות,
אנחנו, הממשלה לשבור כרגיל, ואת השעות הנזכרות, יתכן, יארכו להטבון
מיוחד. מי סדור של 6 שעות עבודה בלילה מרושו של דבר כי משמרת
היא בריכה להיות מקוצרת, דבר שאפשר לעשותו בבתי-חוליה הנזכרת
בקרב העיר.

יש לדאוג לשינה אחידה בתנאי עבודה
התלמידה, וכן לא להכביד בקבלת התלמידה לבית-הספר לתחיות. אנחנו
מבר הורינו את גיל קבלת התלמידה מ-18 ל-17,5 ואת גיל חסריה לא
מאחר הדשים עד הגיעה לגיל הדרוש. כן מריכה להיות גמישות ידועה
לגבי חלפת התרבותית; כי יש ותלמידה למדה בקליה נוסף, אולם השכלה
יכולה להיות מסמיקה, בנדרון זה יי לסמוך על ועדה הקונקורטיבי הבוררת
את התלמידות. אני חושב, כי אחד, התקידים הראשוניים החוליה עלינו הוא
לעבוד אותה אחידה לכל בתי-הספר לתחיות. אנו מקדישים תשומת לב רבה
לתלמידות ויש לנו הוצאות רבות, ואלם בתי-חוליה לא יוכלו לענות
מתלמידותיו הרי אין בכך כל תועלת.

על-כן אני חושב, שיש לחוקק יוק
האומר שכל תלמידה בעמ היותה תלמידה, בין אם זאת אחרת לנאגן או
מקצועית רבתיית חתרים, משוחררת משרות אבאי. הנחלות בתי-הספר לתחיות
מובנות לקבל את החכנית שמואץ על-ידי החבה בקלה עי-אמוניה אבתיית
כי בלאו הכי, בשעת חרות האחרת משרתה את האבא.

על הכנסת ליואג שיתוקקו-חוליה
מתאימים לגבי התחיות והח: א) מודור התלמידה משרות אבאי. ב) לשחרר
משרות אבאי את האחרת הקובדה במקצוע.

דר. עצמון: אני חושב כי מצבנו הוא הקשה ביותר מכל המוסדות האחרים, כי אין אנו יכולים להחזיק אחיות שגברו את שתי שנות השרות שלהן וכן כשמצבן הטבעי או סוג הבריאות מאלץ אותנו לשחררן. לפני שנה כאשר התחילו השחרורים של הבנות השתדלנו להסדיר את העניין כדי שנוכל לקבל אחיות נוספות. אנו שחררנו 203 אחיות דאם לא נקבל אחרות במקומן לא נוכל להתקיים. לצבא יש מספר המטות הגדול ביותר ומספר קטן מאד של אחיות.

ב- 13.4.50 ישבנו כל המוסדות יחד עם משרד הבריאות ולא יכולנו להגיע לאיזון שהיא החלטה, ואז החליט משרד הבריאות לחלק את מספר האחיות לפי מפתח אחיד. משרד הבריאות עשה זאת על סמך רשימת האחיות במוסדות השונים, מספר האחיות הגיע ל-156, אחרי הבדיקה הרפואית ירד מספרן ל-118, ומסכות טובות אחרות הלך ופחת מספרן.

בית-החולים

מצב/הצבאי הוא בכל דע, אנו כבר שכחנו על הסדר כזה של שתי אחיות מוסמכות ל-24 שעות. על-כן קבלנו את ההחלטה בדבר המפתח האחיד. אנו צריכים לקבל 60 אחיות ועד היום קבלנו רק 33. אנו שחררנו מספר מסוים של אחיות, אולם איני יודע אם משרד הבריאות בידן הכוח לחייב את האחיות המשוחררות לחזור לעבודתן. יש לקחת בחשבון כי לצבא יש מרפאות רבות וחדרי חולים.

לפני שנתיים כאשר באתי ארצה-

ראיתי את כל חומרת המצב. אני חושב כי יש לקצץ בשנות הלמודים ולהעמידן על שתי שנות למוד לאחיות מוסמכות. תקופת הלמודים לאחות מעשית תמשך 6 חדשים, יש בזה כדי לפתור במעט את הבעיה החמורה של חוסר אחיות. אף הטבת התנאים הכספיים, כלומר שאחות תתחיל לקבל משכורת אחרי שנת הלמודים השניה, עלולה לשנות את המצב.

התפלאתי מאד כאשר שמעתי כי ישנה

בטיה להסכים לדרישת האחיות בדבר קיצוץ שעות העבודה במספר הנוכחי. בכל הארצות הדמוקרטיות והסוציאליסטיות בשעת חרום, מגדילים את שעות העבודה ואין מקצצים אותן. זה טקסין ב-15% - 13% את מספר האחיות שיש לנו כיום.

אשר לבנות הדתיות, אני חושב כי זה

אחד התפקידים היפים והנאים שנת דתית יכולה למלא, יש להעזר בכוח אדם זה. יתכן ויכולנו להסכים בפרינציפ לששנות הלמוד תחשבה כשנות גיוס, אולם מצבנו אינו מרשה זאת. אחרי שתהיינה לנו כוגרות משלנו ונקבל תגבורת נוספת, אולי נוכל להסכים לכך. לפי שעה אנו מוכרחים לקבל אחיות לפי מפתח אחיד, על-מנת שלא נעמוד בפני קטסטרופה. אם התגייסו כבר תלמידות בית-הספר, הרי זוהי רק שעות. אנו נמשיך ונדרוש את המגיע לנו לפי החלוקה הצודקת של המפתח האחיד.

דר. מאיר:

אני חושב כי בישיבה הקודמת סרתית לכם את פרטי הדברים באופן אוביקטיבי, אולם אני רוצה להעיר אי-אלו הערות.

בקשר למספר האחיות בבתי-החולים, חלו

שנויים מסוימים, מאחר שהמספרים לא היו לקוחים מן המציאות. נוסף לכך קשה היה לבתי-החולים לגייס את האחיות בטרם קבלו את האחיות המשוחררות. אולם אני מתפלא על דר. השוביץ שחזר ואמר כי משרד הבריאות לקח אחיות שהיו צריכות לחזור למוסדות שלהן, והדבר הוכח כי אנו לא קבלנו כל אחות מאיזה שהוא מוסד אחר.

נוסף לכך, נדמה לי, כי לא היה כל

מקום לסגירת מחלקות בבתי-החולים השונים. אמנם גוייסו בבאר-שבע האחות הראשית ואחות חדר ניתוח, אבל היה צורך לקיים את בית-החולים שם. אינו מצדנו השתדלנו לדאוג לכל יקחו את האחיות בבאר-שבע בבת אחת והסגנו בשבילן מרכה לעוד שבוע ימים. היתה שהות מספיקה ל"הדסה" לארגן את העבודה ולא לסגור את בית-החולים שם.

כאשר ישבנו אצל בן-גוריון הודו אנסי

בית-החולים "הדסה" ירושלים כי יש להן 7 אחיות חדר ניתוח והצבא רוצה לגייס 6 מהן, הודיע דר. עצמון כי הוא משחרר 3 אחיות חדר ניתוח, ומבקש כפי יגוייסו 5 אחיות אחרות, אולם זאת לא היתה סיבה לסגירת מחלקה.

דר. מאיר: אני שמעתי מפי דר. אברהוביץ כי
בבית החולים העירוני יש 500 מטות
ו-112 אחיות מוטסכות. בה בטעה שבסרפנד יש קרוב ל-500 מטות ו-27 אחיות
מוטסכות, ובטעה שבית-החולים העירוני סגר מחלקה, פתחנו אנחנו בסרפנד
ביתן המכיל 80 מטות, עם אותן 27 האחיות. יש גם להתחשב כי בטעה שבית-
החולים העירוני לא רצה לקבל חולה, אותה חולה נתקבלה בבית-החולים
ביפו המונה 80 מטות עם 6 אחיות מוטסכות. אנו חייבים להיות אחראים
לגבי החולים לבל ישארו במחנות ובכפרים נטושים. שאיפתי היא כמו שאיפתכם,
לרמה רפואית גבוהה, אבל כיום עלינו לדאוג לבל ישארו חולים מחוץ לכתלי
בתי-החולים.

דר. מן, אני הודיתי בפני ראש המטטלה
והדר. אוטטרובסקי שלכם כי אתם בתור בית-חולים אוניברסיטאי יש להתחשב
בכם באופן מיוחד. מטרה הבריאות לא ירשה כי יהיו קיימים בתי-חולים
בעלי 2 דרגות, דבר כזה היה קיים בתקופת ממשלת סנודס. אולם עתה אנו
לא נרשה כי יהיה קיים בית-חולים ברמה רפואית גבוהה יותר ובית-חולים
אחר בעל רמה פחות גבוהה. אמנם קשה לנו לדרוש שבתי-החולים יהיו מצוידים
כמו בית-חולים בלינסון, אבל מחלקה חירורגית רגילה צריכה להיות אצלנו
כמו בכל בית-חולים אחר.

היתה כאן הצעה כי יקצרו את שנות
הלמודים בבית-ספר לאחיות וכמקום 3 שנים להעמידם על שנתיים. ברור כי
במשך 3 שנים אפשר ללמוד יותר מאשר במשך שנתיים, אולם שנות הלמודים
צריכות להיות סודאמות בכל בתי-הספר. אנחנו, כי ל-1200 מטות שיש לנו
דרושות 670 אחיות, אנו השקענו מאמץ רב, העברנו קורסים לאוריינטציה
וזה נתן לנו 120 אחיות מעטיות (אוריינטציה, פרושו של דבר-אחיות שאינן
יודעות עברית), אחר-כך סדרנו קורסים להשתלמות, קורסים לחובשות
שנתנו לנו 15 אחיות, יש לנו תכניות לבית-ספר מרכזי שיתן במשך שנה
150 אחיות, אולם "הדסה" צריכה לתת לנו מדריכות ורק אז נוכל לפתוח
אותו.

השאלה הנוערת עתה היא, שאלת 113
התלמידות הגומרות. ועל-כן אני מציע כי ועדת שרותים צבוריים תמנה
2 חברים שיטנו יחד עם המוסדות האחרים ויקבעו חלוקה צודקת של אחיות.

גב. קנטור: כולנו נמצאים במצב קשה בגלל המחסור
באחיות, אולם עד אשר הצבא יוציא את
הנוגרות הראשונות שלו על בתי-החולים המזרחיים לעזור ולמלא את החסר.
אשר לזה שהצבא שחרר אחיות, אני עברתי על הרשימה וראיתי כי אחיות
רבות היו מחוץ-לארץ וחזרו לארצן, היתר נשאו ויש להן משפחות, ואחרות
מסיבות רפואיות אינן יכולות לחזור לעבודה. אי-אפשר לנו להתעלם מן
העובדה כי האחות היא גם אם ובעלת בית, וכאשר בית-החולים נמצא רחוק
ממקום מגוריה היא נאלצת לוותר על עבודתה. מתוך כל אותן ארבעים וכמה
אחיות ששומרו, הזמנתי את כולן וראיתי רק 8. מתוך ה-8 ישנה אחת
שעבדה ב"הדסה" ירושלים, אולם מסיבות משפחתיות היא עובדת בבית-החולים
בעפולה, וכן המצב לגבי אחיות אחרות. לכן אני חושבת כי במקום לריב על
מספר האחיות מוטב היה שנטכס עצה כיצד להגדיל את מספר האחיות, וכיצד
להקל על האחות בעלת המשפחה הפורשת מן העבודה. יש להעלות את דרגת
האחות המעשית ולתת לה אותה החשיבות הנתנת לאחות מוטסכת מבלי לפגוע
באחרונה. היום קשה לנו להרשות את הלוקטוס שכל האחיות תהיינה מוטסכות.

כמו-כן אפשר היה להקל על חוסר האחיות
אלו נתנה לאחות אפשרות של עבודה חלקית בבית-החולים. אשר לאחיות
הצבוריות ולאחיות במרפאות, אלה הן ברובן נוסות ותיקות שבגלל כל מיני
סיבות אינן יכולות לעבוד בבית-החולים, ואם גם נצטרף אותן לחשבון האחיות
זה לא יתן לנו אחיות נוספות. כן יש אחיות שיצאו לעבודה במחנות עולים.
אבל אלו אפשר היה להתקין מעון ילדים לילדי האמהות העובדות, ליד כל
בית-חולים, היה בזה כדי להגדיל את מספר האחיות.

אולם בכל השיחות האלה אין אנו מתכננים
את עתיד האחיות בארץ, עלינו למצוא דרכים למשיכת הנערות הצעירות למקצוע
האחות וזה אפשר לעשות בהנחת תנאים נוחים בבית-הספר. אלו הלמודים
נמשכו שנתיים היה בזה משום דחיפה, כי אם התלמידה צריכה להתחייב
למספר שנות עבודה כתום תקופת הלמודים, היא נבהלת מעצם ההתחייבות ואינה
נכנסת לבית-הספר לאחיות. אם יחדלו לכתוב בעתונות על התנאים הקשים
של האחיות יהיה אף בזה משום משיכה למקצוע.

גב. קנטור:

אשר לבנות הדתיות, נדמה לי, כי להיות אחות זה היעוד המתאים ביותר לבנות דתיות ולא תנוג. להן כל אפשרות להשתמש. יש לגייס את הבנות האלה וזה יתן מועטות נוספות. כן יש לעשות תעמולה חיובית למקצוע, לפתוח בתי-ספר בני שנה, זה יתן כאופן הדרגתי כוחות נוספים.

כל התכניות יכולות לצאת לפועל רק אם המוסדות הותיקים יעזרו לנו ויתנו מדיניות לבית-הספר המרכזי, ואז יוכל משרד הבריאות לעמוד על רגליו. אנו עובדים בלי אחות מוסכת אחת ובונים את כל עבודתנו על העוזרות שאינן יודעות כהוגן עברית. כלומר בלי עזרת המוסדות הותיקים אנו לא נוכל להתקיים, ואם משרד הבריאות ייכשל, פרושו של דבר, כי אנו כולנו נכשלנו. עזרתכם דרושה לנו בשלוש השנים הראשונות עד שבוגרותינו הראשונות יצאו לעבודה ועל-כן יש לעשות צעדים משותפים. אף אני כמזכיר רוצה ברמה רפואית גבוהה, אולם דבר זה כרגע לא יתכן כי כוחותינו מינימליים, ולכן יש לסדר את החלוקה האחידה של האחיות. בתי-החולים האחרים אינם יכולים לעמוד על רמה אחרת מבתי-חולים ממשלתיים. אנו מקבלים אחיות בלי ידיעת עברית, בלי בית-ספר טוב והן מתחילות בעבודה ותוך כדי עבודה הן מסתגלות לתנאים ומקבלות את ההדרכה המתאימה.

ואני רוצה לפנות לכל המוסדות הותיקים מדוע שלא תספלו באותו דרך שנולד לא סכבר והוא - חתימו של הסדינה, משרד הבריאות. בלי חלוקה צודקת יהיה מוכרח לסבול חלק מן הישוב, והוא אותו עולה חדש שהספול בו מוטל על משרד הבריאות ולא על מוסדות פרטיים.

י. גיל:

מאחר שנמצאים כאן נציגי מוסדות הבריאות הייתי רוצה לשאול כמה שאלות. הגב. קנטור נסעה לחוץ-לארץ לספול שם בשאלת האחיות, מהן התוצאות? כי הייתי רוצה לדעת אם יש לעשות מפעל של גיוס אחיות מתנדבות בחוץ-לארץ. כמו-כן, מה נעשה בקשר לגיוס רופאים מתנדבים בחוץ-לארץ?

מדר. שתקאי הייתי רוצה לדעת אם כבר נתקבלה אצלם בקופת-חולים ההחלטה בקשר ל-6 שעות עבודה בלילה, ואם נתקבלה החלטה מעין זו, יהיה על ועדת השרותים לדון בכך. כי לא יתכן שתנאי העבודה לא יהיו שווים בכל המוסדות.

הייתי רוצה לדעת אם ישנה התאמה מסוימת בין משרד הבריאות ובין הצבא בקשר לאותן האחיות המשתחררות, כי בין השחרור לבין כניסת האחיות לעבודה יש להיא בשאלת תקועה באיזה שהוא מקום. לפני שהאחות משתחררות, על מוסדות הצבא או משרד הבריאות לדעת לאן תפנה האחיות, זה ודאי היה מונע מסבר קשה.

כן שמענו בישיבה הקודמת כי האחיות המשתחררות חוזרות לאותם המוסדות מהן גויסו, והיום שמענו כי לפי שעה טרם חזרו האחיות המשוחררות. יש במצב זה להוסיף על המחסור באחיות ומסילא להביא לסגירת מחלקות בתי-החולים השונים, אם כי אינני חושב זאת לנכון. נדמה לי, כי חוסר תאום מספיק בין המוסדות, השונים גרם למשבר האחיות.

אשר לשעות העבודה, שמענו כמעט מפי כל הגורמים השונים כי לא יתכן במצב הנוכחי לקצץ בשעות העבודה. אולם מדוע לא דאג משרד הבריאות לבוא לידי הסכם עם האחיות בשאלת המשכורת? כי למעשה אין הדעות מחולקות בנקודה זו, יתכן ואפשר היה למנוע את השביתה.

ח. דרורי:

אנו כולנו יושבים פה על-מנת לחפש דרכים קונסטרוקטיביות לתקון המצב הנוכחי ואין להציג שאלות פרוכוסטיביות.

א. פרטינגר:

מדוע שתנגדת "הדסה" ירושלים לקצר בשנות הלמודים ולהעמידן על שנתיים במקום על שלוש שנים. מדוע אין המוסדות סכריזים על עבודה חלקית בבתי-החולים, דבר העלול להקל על המחסור. האם ההתנגדות נובעת מתוך טיבות רפואיות או תקציביות?

א. פרמינגר: אשר לתביעה, של 6 שעות עבודה בלילה ו-7 שעות עבודה ביום, לכאורה, תביעה זו צודקת, האם המוסדות סוכנים להצהיר כי הם סוכנים לשלם עבור השעות הנוספות?

נדמה לי, כי היה צורך להזמין גם את באי-כוח האחיות על-מנת שנוכל לקבל אינפורמציה מכל הצדדים. המעוניינים.

ה. למדן: האם נהוג באגף כוח האדם של הצבא להודיע למוסדות המתאימים, כי האחיות שלהם תשתחררנה? ואם אין זה נהוג-סדוע? באיזה תנאים עובדת תלמידה מגוייסת בשנה השלישית? האם היא נמנית על צבא הקבע?

מה סיבת ההתנגדות לקיצור שנות הלמודים, האם זו סיבה כספית או מהותית?

סדוע פגר משרד הבריאות במלוי דרישת האחיות, באותם השטחים שאין התנגדות בכך? סדוע אין מפרסמים בעתונות, כי דרושות אחיות לעבודה חלקית? מה בקשר לחלוקה צודקת של התלמידות הסתגייסות?

ה. דרורי: הייתי רוצה לשמוע מפי המוסדות השונים כאן, על מה הם בשום פנים ואופן אינם יכולים לוותר, בקשר עם שנות הלמודים, בקשר לשנות העבודה אחרי גמר הלמודים? האם בתי-החולים היו סוכנים לעשות בדיקה נוספת, במרפאות ולהוציא משם אחיות לבתי-החולים, כלומר, לעשות מפקד אוביקטיבי של כל מוסד ומוסד ולכדוק את כוח האדם שם.

אשר למעון ילדים לאחיות עובדות, הייתי רוצה לשמוע את חוות דעת כל המוסדות, כי יתכן וועדת השרותים תצטרך להעיר את תשומת לבו של שר האוצר לכך, כי סעיף זה לא נכנס בתקציב.

ב. הרפז: אני הייתי רוצה לדעת אם היה הכרח לסגור מחלקות בתי-החולים השונים? מה מציעים, הצעה קונקרטיה, לאותה נערה בת ה-18 שעליה להתגייס עתה, האם יש לה אפשרות לבחור באיזה דרך תלך; הן בצבא והן בחייה האזרחיים? האם מוסדות ההכשרה בחוץ-לארץ לא יכולים להכשיר אנשים גם במקצוע זה?

האם היה נסיון ליצור קופה מסוטפת אחידה של אחיות להסדיר את השאלה הזו? האם היה נסיון ליצור חוקה לבתי-הספר השונים והשגחה מתאימה על כולם?

ד. אברטוביץ: אני רוצה להעיר את תשומת לבו של דר. סאיר כי אני כתבתי לו מכתב והעמדתו אותו על טעותו בקשר למספר האחיות. מתוך 112 האחיות, 14 אחיות כבר התגייסו, 18 אחיות נמצאות בחופש לידה, ועוד מספר אחיות שאינן יכולות לעבוד, אני סוכן להמציא העתק. אל יציג אותי דר. סאיר כשקרן באומרו כי לא היינו סוכרים לסגור מחלקה אם יש לנו כל-כך הרבה אחיות, נהיה שנינו גלויי לב בצורה ההולמת את המציאות.

בסדר למה טאמרתי יש להכדיל בין בתי-החולים השונים. כוונתי היתה לחלק את בתי-החולים לגזגים שונים ולא כפי שעשו זאת בממשלת המנדט שחלקו את האנשים לסוגים שונים.

דובר כאן כי יש לחזור ולראות, האם אפשר להוציא אחיות מהמרפאות ולהעבירן לבתי-החולים, אני רוצה לומר כי אנו מעבירים למרפאות את האחיות האינולידיות, החולות. הן עובדות 4 שעות ביום דבר שקשה להסדירו במחלקה. כך שלא נוכל להוציא את האחיות משם ולהעבירן לבית החולים.

בקשר לעבודה חלקית, קשה להסדיר זאת במחלקה, כי האחיות האחרות אינן רוצות לעבוד, יש צורך להתחנן העובדות הנורמליות, שתסכסנה לכל מיני סדורים.

מר הלוי:

הבעיה היא כה חסודה ועל חברי הכנסת לדעת אותה. אם דובר פה כי המצב קשה, הרי אין זה עדיין מבטא את חומרת המצב. הממשלה, משרד הבריאות מוציאים אחריות ואנו נהיה נאלצים לסגור מחלקות ולא נוכל להמשיך בעבודה. הרשימה הסתתה מאז שהגשנו אותה ועד עתה, ב-40 אחריות. בשעה שדרשו מאתנו את רשימת האחריות, כללה הרשימה את כל האחריות מטנת 1901 וברור כי המצב השתנה. ב-7.6.50 קבלנו הודעה כי בקשר לאחריות החייבות גיוס עלינו להגיש ערעור. האחריות קבלו צו אישי כי עליהן להתייבב בקלט ב-15.6.50. וב-14.6.50 התקיימה ישיבת ועדת הערעורים שדנה בקשר לכך, כלומר לא היתה לנו שהות בין הישיבה לבין מועד יציאת האחריות לצבא, לארגן את העבודה, ואז אמרו לנו כי עלינו לגייס 18 אחריות במקום 26 ובקשר לשאר עוד יבררו. במצב זה קמה בהלת נשואין, ואחרות הצהירו כי הן דתיות וכך ירד מספר האחריות חייבות הגיוס. אולם, נדמה לי, כי גיוס זה, פרושו הרס בנין המוסד. בזמנו דובר, אמנם, כי אנו נקבל במקום אחות יוצאת צבא, אחות חוזרת מן הצבא. אבל האחריות המשתחררות חוזרות למשרד הבריאות, ועדיין לא חזרה ל"הדסה" אף אחות אחת.

התלמידות קבלו שחרור עד 1.9.50.

עד גמר הלמודים, אנחנו משקיעים מאמצים רבים בחינוך התלמידות ואחר-כך לוקחים אותן מאתנו. כטוב, יש לשים לב כי הבנינים של בית-החולים "הדסה" ירושלים, אינם חדשים והסדורים הקיימים ישנים ואינם נוחים, דבר המקשה על העבודה. ומצד שני נעשים כאן כל מיני ניתוחים ועבודות כמיצן בעשות בשום בית-חולים אחר, יש גם לקחת בחשבון כי אצלנו עובדים סטודנטים, ועל האחות להסגיש על כל דבר שהם לוקחים ועושים. ולכן מסכים גם דר. מאיר כי לגבינו יש לשנות את המפתח. אם לקחת בחשבון את כל הגורמים האלה, עלינו להעמידם על דמה אחרת, ורמה כוללת גם רופאים, אחריות, וטפול שונה. משרד הבריאות יכול היה להעמיד את הלמודים בבית-הספר שלו על שנתיים ולהוציא עכשו את הנוגרות הראשונות שלו. אולם "הדסה" ירושלים רואה צורך ב-3 שנות למוד - זוהי זכותו של מוסד חופסי. הבת המתגייעת, בידה הזכות לבחור אם ברצונה ללמוד במוסד שלנמדים 3 שנים או שנתיים. נדמה לי, כי גם בתקופה של שנתיים למוד, אפשר לתת לאחריות את החומר הדרוש.

אשר ליצירת מעון ילדים לאחריות

עובדות, אני חושב, כי דבר זה דורש השקעות גדולות והתועלת עדיין איננה טובתחת. אשר לעבודה חלקית, אנו מקבלים אחריות לעבודה חלקית במידה שאפשר להסדיר זאת, כי שעות עבודה קצרות קשורות בשעות עבודה קבועות. אולם אנו פרסמנו פעמים אחדות הודעות בקשר לעבודה חלקית, ועד עתה טרם נרשמה אחת אחת.

בקשר ל-6 שעות עבודה בלילה, נדמה לי,

כי דרישה זו אינה מוצדקת כיום, ואם נסדר זאת בצורת שעות נוספות, זה יצור בעיה תקציבית.

דר. דויס:

אני רק רוצה להוסיף, אי-אלו מלים בקשר לשנות הלמוד. אני חושב, והנסיון הוכיח זאת, אפשר להכין אחות מצוינת במשך שנתיים. באנגליה ובאמריקה, בשנות המלחמה, למדו האחריות שנתיים. ואם המצב כה חסוד, יכול משרד הבריאות להכין אחריות במשך שנתיים, תעורר בנדאי השאלה, מדוע מוסדות רפואיים אחרים מלמדים במשך שלוש שנים את המקצוע, אני אומר, כי היינו מוכנים בתנאים מסוימים להכין אחריות, גם במשך שנתיים. ואם רוצים כי אחות תהיה מוסמכת, למשל, לחדר ניתוח, אפשר להעבירה קורסים נוספים. אני גם סוכן, כי יהיה למוד אחיד במדינה. אולם גם בכל העולם, נהוג כי יש בתי-ספר לאחריות שבהם לומדים 4 שנים, כך שגם אצלנו יכול בית-ספר אחד או בתי-ספר אחרים להיות בני שלוש שנות למוד. יש לשמור באיזון צורה שהיא על הרמה בארץ.

על-כן, הייתי מציע למשרד הבריאות

לפתוח בתי-ספר בני שתי שנות למוד. אצלנו, דבר כזה הוא בלתי אפשרי כי אנו בונים את עבודתנו על עבודת התלמידות. יתכן ואפשר להחליף את עבודת אחות מוסמכת באחות מעשית, אולם התוצאות תהיינה כי איכות הטפול תרד. כי לבית-החולים "הדסה" ירושלים שולחים מקרים מיוחדים הדורשים טפול מיוחד. על דר. מאיר, כמו על כולנו, יש לחץ חזק. אולם כל אחד צריך לעשות את חשבוננו הוא. שלוש אחריות מוסמכות אינן יכולות לספל ב-75 מסות, ועתה אם יקצו בשעות העבודה בלילה, אינני יודע אם נוכל לשרת את מספר החולים המינימלי.

דר. שתקאי: בקופת-חולים, יום עבודה של כל עובד הוא בן 8 שעות ליום, וביום ו' 6 שעות. כן הדבר גם לגבי אחיות. בקיץ, כל אחות העובדת במוסד למעלה מ-5 שנים, היא עובדת 3 שעות פחות בשבוע, כלומר, יש לה חצי יום חופש.

בנתי-החולים, סדור כזה כמעט ולא קיים, כי מעטות האחיות העובדות במוסד למעלה מ-5 שנים. אשר לעבודת לילה, קופת-חולים הכירה בזכות האחיות לעבוד 6 שעות בלילה, אולם הסדר זה עוד טרם יצא לפועל וטרם החלטנו כיצד לסדר זאת.

אשר לשנות הלמוד, אצלנו מקבלת התלמידה בשנה השלישית, כמעט מסכורת מלאה, כלומר, אם נעסה את החשבון של דמי החזקה ועוד, היא מקבלת נוסף לכך - 8 ל"י לחודש. אני סוכן להסכים, אם כי טרם דברנו על כך, כי אחות בשנה השלישית תקבל מסכורת מלאה אולם את התעודה תקבל כעבור 3 שנים ולא כעבור שנתיים. כי אחרי גמר הלמודים חלק מן האחיות עוזבות מיד את העבודה, כלומר השאלה כאן היא כיצד להחזיק כוחות עבודה בנתי-החולים.

אשר לעבודה חלקית, העניין לא כל-כך פשוט כי יש צורך בהסדר מיוחד בשעות העבודה. אולם, בפרינציפ אין אנו מתנגדים חעבודה חלקית. ואם אחות היא אם ועליה לעבוד עבודה חלקית יש ועדה המחליטה על כך ואז מעבירים אותה לסרפאה. לקופת-חולים יש מעונות לילדים, וסדור זה הביא לנו מספר מטוים של אחיות, אנחנו מקיימים מעונות כאלה גם בנתי-החולים וגם בתל-אביב. אולם הנוסיון הוכיח, כי אין להקים מעונות ילדים בשביל בתי החולים, כי אז יהיה צורך במעונות אחדים בקצות העיר השונים. אבל קופת-חולים סוכנה לשתף פעולה במקרה של הסדר מעין זה.

אשר לעולות החדשות, אני חושב כי כל מוסד המדריך את האחיות האלו תבוא עליו ברכה, אולם צריך להיות מוסד מרכזי אחד המחלק לבתי-חולים, את האחיות האלו כפי התצרוכת האוביקטיבית. שכל מוסד יוכל לקבל לפי תור אחיות חדשות.

אשר לשאלת גיוס האחיות, יש לראות את תנאי העבודה בנתי-חולים אזרחיים. אם שומעים את נאומה של הגב. קנטור אפשר לחשוב כי יש לגייס אחיות, אולם הן אינן חושבות על כך כי מישהו אחר מוכרח לעשות את העבודה, והמאמץ של האחיות הנשארות גובר. צריך ליצור הלך-רוח מסוים בקרב האחיות ועליהן לדעת כי שעת חרום עתה, ועליהן לעבוד למען המאמץ הזה. הלך-רוח כזה אינו יכול ליצור כל מוסד לכשעצמו רק הצבור או הממשלה, בכוחם לעשות זאת.

י. גיל: אם קופת-חולים החליטה להענות לדרישת האחיות, מדוע לא הודעתם על כך על-מנת שלא להכשיל בתי-חולים אחרים?

דר. שתקאי: כאשר מטרנו את ההודעה שלנו, לא דובר על שביתה. היתה ישיבה משותפת של כל הגורמים האחרים, ואני מטרתי את עמדת קופת-חולים בקשר לשעות העבודה.

דר. סן: אם יבוצע הסדר זה, של 6 שעות עבודה בלילה, זה יגדיל את חוסר האחיות ב-15%.

דר. שתקאי: אנחנו מסכימים לעקרון זה כשלעצמו, אולם אין נבצע זאת עדיין לא ברור לי.

ח. דרורי: אני הייתי רוצה לדעת, אם כל המוסדות לא היו מתנגדים לוועדת תאום שתסדיר את כוח האדם בצורה אוביקטיבית ובה ישתתפו באי-כוח הכנסת. כלומר כל מוסד מחנך את תלמידותיו לעבודה, כוחות אלה נשאיר במוסד, אולם כוחות חדשים הבאים מן החוץ נחלק בצורה אוביקטיבית. אלו נתנה תשובה מעודדת בקשר לכך, היינו עושים עבודה פוריה.

גב. קנטור: אשר לאחיות מתנדבות בחוץ-לארץ, הן הודיעו כי הן סוכנות לבוא, לו היו סכטיחים להן את שאלת הדיור והנסיעה. אחות הבאה מחוץ-לארץ, עליה לעבור תקופת הסתגלות מסוימת וללמוד את הטכניקה הנהוגה בארץ.

אשר לשנות הלמודים, אפשר ללמד תלמידה את המקצוע הזה במסך שנתיים, אבל העול שאנו מטילים, כיום, על האחות הגוסרת הוא הרבה יותר כבד מזה שנוכל להטיל על אחות שבמרה רק שנתיים לטור. כי בשנה השלישית ענשה התלמידה את העבודה המעשית, היא שומרת לילה ועוד. טיב העבודה/שגמה של שנות לטור עולה על זן שבמרה את המקצוע אחרי שנתיים. בקשר לרמת הלמודים בבתי-הספר השונים, היתה נטייה לאחד את כל בתי-הספר השונים ולהמציא להם שיטת לטור מינימלית אחידה, כדי לטור על הרמה. הועדה הבין-סוסדית קבעה את תכנית הלמודים בקשר לבחינות הממשלתיות. כל סוסד יכול להוסיף, אולם הבחינות דורשות את המינימום הקבוע. הועדה הזו גם קבעה תנאים מיוחדים לגבי עבודת התלמידה, לבל תהיה **מתחרות** בין המוסדות השונים. ועדה זו, צריכה אף להחליט בקשר לשנות הלמודים אם יש להעמיד על שנתיים בשעת חרום ואם לאו. אנו העברנו קורס דו-שנתי לאחיות מעשיות שעבר בהצלחה רבה, מאחר שלאותן האחיות היתה הבנה רבה בעבודה. אחות הגוסרת שבתיים לטור ובהסתלמויות נוספות לגבי מקצועות מסוימים יכולה להיות לגבי מקצועות מסוימים אחות מוסמכת ואחראית. נכון הדבר, כי כל עוד התלמידה אינה עוזבת את כתלי בית-הספר, המוסד יכול לנצל את עבודתה וכדאי לו להרבות בהוצאות בקשר אליה.

לפי דעתי, אם ננהיג קורסים של אחיות מעשיות אין צורך לקצר בשנות הלמוד. קורסים של אחיות מעשיות הוא דבר הנהוג בכל העולם, ויש לתת להן אפשרות להתקדם. יש ליצור לגביהן עמדה רשמית קבועה, ואחיות מעשיות אלו ערכן עולה על אחיות חדר חולים או עזרה ראשונה.

דר. עצמון: אשר לשאלת התאום בין הצבא למסדר הבדיאות, כיום יש תאום מלא. אשר לחלוקה לפי הטפתח, הסכמנו לוותר ולקבל במקום 60 אחיות 51. אנו רואים כי בית-החולים נהנה מעבודת התלמידה, ועל-כן אנחנו דורשים שכל האחיות בגיל הגיוס תתיצבנה. יש לחלק גם את התלמידות לפי אותו מפתח.

ועתה, אם יסכים הצבא לראות את שנות הלמודים כשנת גיוס יבחרו רוב התלמידות ללכת לבתי-ספר אזרחיים ולא צבאיים. בית-הספר האזרחי יכול לקבוע לו תכנית לטור למסך 4 שנים, והתלמידה תסכים לקבל שנות לטור אלו. אולם הצבא אינו יכול להחזיק את האחיות יותר משנתיים, ואם האחיות מסכימה לשרת אחרי שנות השרות היא מקבלת את הדוגה המתאימה ואת התשלום המלא.

אנחנו איננו יכולים לוותר על תגבורת של אחיות לפי מה שהוסכם, שאם לא כן, יהיה עלינו לסגור חלק מבתי-החולים. מספר האחיות שלנו, הוא קטן ואנו לא סגרנו אף מטה אחת והיו מקרים דחופים שאף בית-חולים לא רצה לקבל אותם ואנו קבלנו. אנו לא נוכל לוותר על ההתחייבות לשנה נוספת בתום תקופת הלמודים.

אין לנו עדיין בבית-הספר שלנו שנה שלישית שתהווה תגבורת פנימית. כל אחות היא כסיס לצבא. כל שנות הלמודים בבית-ספר אזרחי, נחשבות כשנת שרות אחת, ושתי שנות הלמודים בבית-ספר צבאי נחשבות כשתי שנות שרות.

גיוס האחיות, נעשה באופן פתאומי, הרי כבר לפני שנה דובר על גיוסן של האחיות והחלפתן במשוחדרות. כאשר ישננו ב-13.4.50, היה ברור כי כל מוסד יצטרך לגייס את אותן האחיות חייבות הגיוס. את כל האחיות יש לחלק לפי מפתח אחיד ואותן האחיות שאינן חייבות גיוס יש לרתקן למקום עבודתן, ויש לחנך את דעת הקהל לקרבתות נוספים וגם הצבא יהיה מוכן לתתם בעת שידרש.

דר. הרטוביץ: נדמה לי, כי אם נקטין את שנות הלמודים דבר זה לא יוסיף לנו אחיות, אלא להיפך, מספר האחיות ילך ויפחת כי הן תעזובנה את העבודה במקום אחרי 3 שנים, אחרי שנתיים? הצעתי מכוונת לצבא שיקטין את שנות הלמודים ויתאים אותן לשנות השרות, דבר זה עלול לעזור גם לצבא וגם לאזרחים.

דר. הרטוביץ:

האחות תקבל את תעודתה רק אחרי 3 שנים, בשנה השלישית היא עושה את הסטג'. אשר להצעתו של דר. מאיר כי יהיה מסבדרו אחד, לא קיים דבר מעין זה בכל העולם. יש הבדלים בחריפות המקרים המובאים לבית-חולים, אך הספול צריך להיות שווה לגבי כל התושבים בארץ.

אני מצטרף להצעתו של דר. שתקאי כי האחיות הלוטדות בבית-החולים, תשארנה לעבוד בו, ואחיות הבאות מן החוץ, אותן יחלקו. נדמה לי, כי אין בית-חולים בארץ שלא קבל אחיות שהן עולות חדשות. עלינו לחפש דרכים קונסטרוקטיביות לשפור המצב. טוב עשה מסרד הבריאות שהעביר קורס לחונכות, קורס לחולי שחפת, אולם אין זה פתרון לבעיה החמורה.

אשר לעמים אחרים, שם קיימים בתי-ספר שונים של שנתיים 3-4 שנות למוד, אבל בצבא, תקופת הלמודים היא בת שנה אחת או שנתיים. אשר לשעות העבודה, הן במערב והן במזרח, האחות עובדת 10 שעות בלילה ואין לקצץ עתה בשעות העבודה.

ח. מגורי-כהן - היו"ר:

בשם ועדת השרותים אני מודה לבאי-כוח החוגים השונים על שהבהרתם לנו את הבעיה החמורה. הועדה תמשיך בדיוניה לאור הטבת הרופאים.

א. הכרמלי:

טוב היה אילו היו מופיעות באי-כוח האחיות היום, כי הן הגורם העובר במקרה שלנו. אולם ישנה סכנה שאנו נסתבך בשביתה. כאשר הבעיה תחזור לסלולה הרגיל, הפגישה בינינו תהיה עניינית יותר, אבל אין אני רוצה להכאיב להן ולנו כרגע. אם אנו מזמינים אותן - טול מכאן ענין השביתה.

ח. למדן:

אני עומדת על כך כי באי-כוח האחיות תוזמנה. עד כה דברנו כי עלינו להזמין את באי-כוח האחיות, מדוע נבטל עכשיו הזמנה זו?

ח. דרורי:

מאחר שחברת הכנסת נצר עומדת לעזוב את הארץ, הייתי מציעה כי באיזה אופן שהוא נשלח לה את איחולינו.

מחליטים:

להזמין את באי-כוח האחיות.

הישיבה ננעלה בשעה 13.45